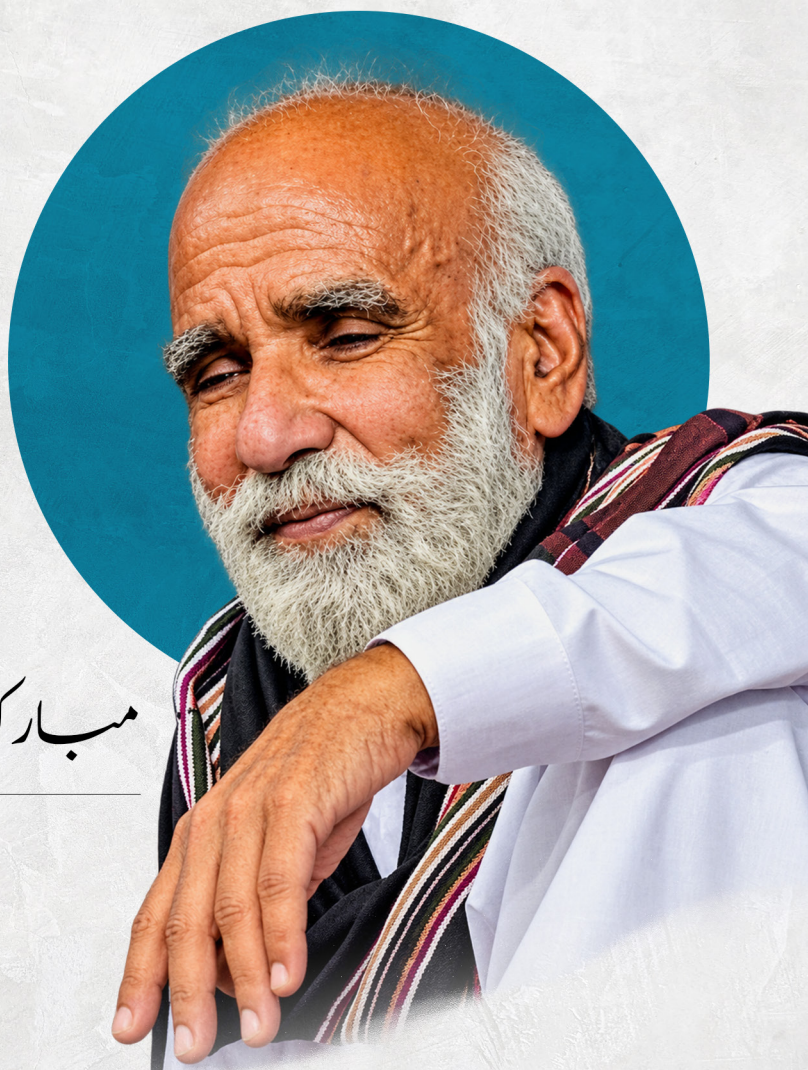

مبارک و تاضی

زندناگ

بلوچ اسٹوڈنٹس ایشن کمیٹی

مبارک تاضی ۽ پجار

بلوچ چا گرد ۽ چوشين مردم کم انت که آياں وتي زند ۽ مزنين شرپ ۽ ازتے رستگ ۽ آ
داں ابد بلوچ چا گرد ۽ يات کنگ بوتگ انت۔ بلے هماردم که آياں بلوچ چا گرد ۽ دود ۽ ربید گانی
پاسداری کنگ، بلوچ چا گرد ۽ مهلوک ۽ بزگراں گوں همتوار بوتگ انت یا که ایردستين بلوچ راج ۽
گموار بوتگ انت ۽ عملی دروشم ۽ گوں آياں همدست بوتگ انت گڑا بلوچ راج ۽ آياں وتي دست ۽
دل ۽ کنگ۔ وتي چا گرد ۽ جم ۽ پونز لیک اتگ انت۔ پرچا که آياں بے لب ۽ لالچ بلوچ ۽ درتہ پچی،
بلوچ ۽ بزگی ۽ بلوچ راج ۽ ایردستی ۽ بابت ۽ گپ جتگ، پرچا که آدل ۽ ستک بلوچ راج ۽ توار بوتگ
انت، راج ۽ گم اش مارا اتگ، بزگریں مهلوک ۽ سر ۽ وتي دست اش سمارا اتگ گڑا بلوچ راج ۽ آياناں
ازت ۽ شرپ دا اتگ۔ اسل ۽ هکم کس بلوچ بوگ ۽ فلسفہ ۽ لیکه ۽ چه آشنانه انت، نمیرانين کندیل
صبا ۽ دشتیاری وتي گشتانکے ۽ بلوچ ۽ بلوچ راج دوستی ۽ چوش گیشین ایت:

”مئے راج دوستی (نیشنلزم) ۽ مول ۽ مراد بلوچ دوستی انت، بلوچ ۽ بُندپتر (تاریخ)، دود
۽ ربیدگ وت یک لیکه، ایشی ۽ پهمگ ۽ سرپد بوگ ۽ هاتر ۽ ترا بلوچ ۽ بلوچستان ۽ بُندپتر سرپد بوگی
انت۔“

نمیرانين کندیل واجه صبا ۽ اد ۽ مول ۽ مراد همیش انت که بلوچ هتنا هما بوت کت کنت که آبلوچ ۽
دود ۽ ربیدگ، بلوچ ۽ زمین ۽ پہازگ ۽ په جهد به کنت گڑا آبلوچ ۽ کتگ بیت۔ وهدے اگاں کسے
به گش ایت که آبلوچ لوگ ۽ پیداک بوتگ گڑا همیشی ۽ نام بلوچ انت، گڑا اے سرجم ۽ ردانت۔
په نام بلوچ بوگ دروگیں بٹاکه پیشکا اگاں مارا ستی ۽ پجار این گڑا بلوچ بوگ وت یک مزنين فلسفہ ۽
لیکے۔ بلوچ بوگ ۽ فلسفہ ۽ هماردم داشت کت کنت که آبلوچ ۽ بلوچستان ۽ هکین یسگے وت ۽ به لیک
ایت، هتنا بٹاکین لبز اں گوں اناں بلکین آئی ۽ گیتار ۽ کردار هر دوئیں یک به بنت۔ اے گپ ۽

کمیں گیشتر کیشینگ ۽ جُهد ۽ کنیں کہ بلوچ بوگ ۽ فلسفہ جی انت؟ بلوچ ۽ فلسفہ ایش انت کہ آوتی راج ۽ همک چیزاں دوست بہ دارایت۔ اگاں کسے راستیں بلوچے گڑا آلم وتی زبان ۽ دوست دارایت، آوتی روايت، رسم ۽ رواج، دود ۽ ربیدگ ۽ زمین ۽ هم دوست دارایت ۽ وتی راج ۽ زمین ۽ گوں هچر دگانہ کنت۔ بے وپائیں مردم یا کہ دگابازیں مردم هما انت کہ آبلوچی روايتاں چه در کپتنگ انت ۽ بس په نام بگندے بلوچ بوت کت کنت بلے په هک ۽ دل آبلوچ نہ انت۔ اے وڑیں مردماں بلوچ چاگرد ۽ هچ انت نیست انت۔

بلوچ ۽ دوست دارگ تهنا په دپ ۽ زبانی بیت نہ کنت بلکیں تنی کردار ۽ عملاں چه پدر بہ بیت، اے چیز تنی لس زند ۽ همبراه بہ بنت۔ اگاں بلوچ ۽ اے فلسفہ همک بلوچ پُسگ ۽ گور ۽ بوتگ گڑا بلوچ چاگرد ۽ آئی ۽ راوتی کتگ، آئی ۽ شرپ ۽ انت داتگ، گوں آیاں مهر کتگ۔ انچوشکه بلوچانی گشتن انت کہ ”مهر وت سحر انت“۔ بزانه که تو بلوچ ۽ همک چیزاں دوست بہ دار، آییانی پاسداری ۽ بکن گڑا آلم بلوچ هم گوں تو مهر کنت۔ وهده که اے کُلیں سپت ۽ هاسیت مردم ۽ گوں بہ بنت گڑا نون بلوچے گشگ بیت، هر کس ۽ بلوچ وتی کنگ ۽ آئی ۽ مزنیں کده مکامے دیگ ۽ هزار رنده ۽ چار ۽ بیچار کنت۔

همه پیم ۽ وهده که بلوچستان ۽ تیابد پی د مگ پسنی ۽ کهده امان الله ۽ گیس ۽ ۴۲ دسمبر ۱۶۵۹ ۽ انجیں بلوچ بامردیں یسکے ودی بوت کہ آئی ۽ بلوچی لبزانک ۽ رانوکیں ساہے بکشات۔ اے بامرد ۽ نام مبارک قاضی ات۔ آئی ۽ مات ۽ کسان ۽ آئی ۽ رامدام ٹاپی ۽ نام ۽ توار جت۔ پیشکا ٹاپی ۽ نام آئی ۽ لوگ ۽ انچوش رواج گیت، تاں ڈن ۽ هم آئی ۽ همگنگلیں سنگتاں آئی ۽ راٹاپی ٹاپی ۽ نام ۽ توار جت۔ لس زند ۽ آئی ۽ نام ٹاپی بیت، وهده که آلبزانک ۽ پڑ ۽ وتی گاماں ایر کنت گڑا آمبارک ۽ دیم ۽ قاضی ۽ پنام ایر کنت۔ قاضی بگندے آئی ۽ پیشکا گچین کت کہ آئی ۽ ناکو قاضی عبدالصابر چرائی ۽ چه پیسر همے راه ۽ مساپرے ات، آئی ۽ زند گوں لبزانک ۽ بندوک ات۔ پیشکا آئی ۽ بنداتی دلبدی وتی ناکو قاضی عبدالصابر ۽ چه رسیت۔ مبارک قاضی ۽ بنگیچی دانگ ۽ زانگ

پسنى ۽ چہ بيت۔ ۲۷۹۱ ۽ آپسنى ہائی اسکول ۽ چہ میٹرک کنت۔ پدا کیشیئیں وانگ ۽ زانگ ۽ ہاتر ۽ آ سندھ مسلم کالج ۽ روت انت۔ بلے آ بے زر ۽ گرتی ۽ نگلیکس جاورانی سبب ۽ دیمتر ۽ ونت نہ کنت۔ پمیشا آدوبر پسنى ۽ واتر کیت انت، اد ۽ آوتی پت ۽ پیر کی کار ۽ کسب ۽ گوں دزگلایش بیت ۽ شش ماہ ۽ داں پسنى ۽ فشریز ڈیپارٹمنٹ ۽ لیباٹری ۽ کمکارے ۽ بستار ۽ کار کنت۔ آوتی اولی شئیر ۹۱ ۽ ۷۷ ماں لبزانک تاک ۽ چاپ ۽ شنگ کنت۔ چدو پدا آیکشل ۽ شئیر نشتہ کنان بیت ۽ جٹائیں تاک ۽ ماہتا کاں آئی ۽ شئیر ۽ دستونک کیشل ۽ چاپ بو انت۔

۸۷۹۱ ۽ مبارک قاضی دوبر وانگ ۽ زانگ ۽ ہاتر ۽ کراچی ۽ روت انت۔ آنٹر میٹریٹ ۽ چکاس ۽ سوین بیت ۽ بی اے آرٹ کالج ۽ دخلہ زور ایت۔ اے رندی کہ مبارک قاضی کالج ۽ ایوکیں کورس Oriented نو در برے نہ بیت بلکیں آ علم ۽ راعلم ۽ بہرے سر پد بیت پیشکا آبی ایس او ۽ سیاست ۽ ہم بہر زور ایت۔ اے ہمے زمانگ انت کہ ضیا الحق ۽ مارشل لاء ۽ چست ۽ ایر بر جاہ انت۔ سیاسی چست ۽ ایرانی سر ۽ سر جمیں بلوچستان ۽ پابندی ۽ بند شے جنگ بوتگ۔ چوشکہ مبارک قاضی چاگرد ۽ ہا آسائیں ۽ باسائیں تبکہ ۽ گوں سیادی دارگ ۽ ات، بزائیکہ شائیں تبکہ ۽ گوں بندوک ات، اے ہما تبکہ انت کہ لس مردماں چہ باساتر انت، اساس تر انت، وتی چاگرد ۽ سر ۽ شور تیں نگاہ اش ایر ۽ لبزانک ۽ شائیں چاگرد ۽ در ماروک انت۔ انچوشکہ اے بابت ۽ نمیر انیں کندیل صباد شتیری وتی ملگد ارے (انٹرویوے) ۽ شائیں تبکہ ۽ بابت ۽ چوش در شان کنت:

”شائیں ۽ واستہ اولی چیز ہمیش انت کہ تو اساس بہ بے، ہما کہ اساس نہ انت گڑا آ ساچشتکارے نہ انت، آ چیزاں اڑکت کنت بلے تخلیق کنت نہ کنت، ہمینت کت کنت۔ گڑا ساچشت ۽ واستہ اولی چیز ہمیش انت تو اساس بہ بے۔ دومی ایش کہ تئی نگاہ وتی چاگرد ۽ سر ۽ جہلیں ۽ بروبریں رنگے ایر بہ بیت۔“

قاضی اوں ہم فلسفہ ۽ زور ایت، وتی شائیں ۽ بھشت ۽ ایر کنت۔ آئی ۽ نر ۽ شائیں ہما بوت

گت کنت کہ آوتی گپتار ۽ کردار یک بہ کنت۔ چاگرد ۽ ھمک سر ۽ پُر ۽ گوں ھوار بہ بیت۔ اے سر ۽ پُر ۽ کہ جندانت کہ ایثی ۽ مازند گوش ایں اسل ۽ سیاسی عمل ۽ پیشکا قاضی ۽ گور ۽ شار ۽ ھما انت کہ سیاسی عمل ۽ بہر انت۔ ضیاء الحق ۽ باریگ ۽ مبارک قاضی ھمک سیاسی ۽ عمل بہر بیت۔ ایثی ۽ درور ۽ ماچوش گند ایں وھدے بلوچستان ۽ مشکٹ ۽ ھکومت پاکستان ۽ زر ۽ مال ۽ بدل ۽ بلوچاں ماں پونج ۽ بھرتی کنگ ۽ منگ ناگ ۽ دز رند کنت، اے ھے زمانگ انت کہ مشکٹ ۽ ظفاری آشوب سرچست کنگ ۽ انت، پیشکا مشکٹ ۽ ھکومت ۽ انجیں مردم پکار بیت کہ آدیر بہ بنت ۽ ظفاری آشوب ۽ راپروش دات گت بہ کن انت، پیشکا سلطان کا بوس ۽ چم بلوچاں پہ سک بنت۔ گڑا بلوچانی بھرتی ۽ گچین ۽ آ بلوچستان ۽ شھر گوادر ۽ کیت انت۔ دومی دیم ۽ نمیرانیں حمید بلوچ گوں وتی ھمپگریں سنگتاں گوں شور ۽ سلاہ کنت، آئی ۽ گوشگ ھمیش بیت کہ موات ایر دست ۽ گلا میں راجے ایں، گڑا پر چا مشکٹ ۽ واستہ جنگ بہ کنیں؟ اے ساھت ۽ موات جنگی جاورانی دیمپان ایں گڑا اثر تر ھمیش انت کہ مازور گیر ۽ ھلاپ ۽ پاد بیا ایں ۽ گوں آئی ۽ جنگ بہ دیں۔ گڈ سر ۽ ھمے پیسلہ کنگ بیت کہ حمید بلوچ مشکٹ ۽ پونج ۽ را ھے ھاتر ۽ بہ جنت دانکہ آئی ۽ اے کلوہ ۽ پیگام سر بہ بیت کہ ما تی زر ھرید میں گلام بوت گت نہ کنیں۔ ماراوت ۽ را جنگے دیم ۽ انت۔ ھمے مکسد ۽ پیلو کنگ ۽ حمید بلوچ مشکٹ ۽ پونج ۽ مکماندار ۽ سر ۽ ارش کنت ۽ آئی ۽ ٹپی کنت ۽ وت ۽ دز گیر کنائیں ایت۔ وھدے کہ آئی ۽ را پاکستان ۽ ونگٹریں آمید گس (عدالت) پاھو دیگ ۽ پرمان ۽ دینت گڑا مبارک قاضی گوں وتی ھمپگریں ھمبر اھاں ریاست ۽ ھلاپ ۽ زہر شانی کنت۔ گڑا ۱۸۹۱ء ۽ چھ ۽ جیل ۽ گرگ ۽ بند کنگ بیت۔ اود ۽ ھم گوں وتی ھمپگریں سنگتاں لبز انکی ۽ سیاسی سر ۽ پُر ۽ بہر بیت۔

چریشی ۽ امید قاضی بدام لبز انکی ۽ سیاسی مراکشانی بہر بیت۔ آ بلوچ ۽ ھما بُز رگیں سرچار بیت، وھدے کہ بلوچ ۽ پنچھی جنگ ۽ پیز بندات بیت۔ انچوشک ماگند ایں وھدے نواب اکبر خان گئی شہید کنگ بیت گڑا مبارک قاضی یکدیسے پرانی ۽ پے شئیر نبشتہ کنگ ۽ انت گڑا دومی دیم ۽ ریاست ۽ راجم پیشدار ایت۔ پنچھی بلوچ راجی جنر ۽ بابت ۽ وتی شئیر ۽ تہ ۽ مبارک قاضی

چوش درشان کنت:

اتلگ انت گرانیں نوبت ء جنگانی بہار

دیم پہ ماتکوہاں رپنگاں ملیں سرمچار

وہدے کہ اے شنیر ء عظیم بلوچ وتی توار ء گوش ایت گڑا آء مبارک قاضی دوئیں ریاست ء نیمگ ء ایف آئی آر کنگ بنت۔ ۷۰۰۲ ء مبارک قاضی تربت ء سنٹرل جیل ء بند کنگ بیت۔ بلے ادء ہم آوتی شنیر نبشتہ کنگ ء یل نہ دنت۔ ادء ہم آریاست ء چماں پہ کنٹنگ بیت۔ جیل ء تہ آ وتی نوکیں کتاب ”ہانی منی ماتیں وتن“ ء شنیراں سرجم کنت۔

اے سہاء سہاز، اے مہر ء گم، اے زندگی منی نہ انت

تو دگر ء کسہ ء کن ءے، منی وتی منی نہ انت

اے ہمے زمانگ انت کہ قاضی ء بازیں سنگت، راجی آجوتی ء چہ پد کز انت، بلے قاضی ہما یوکیں بامر دبیت کہ آبلوچ ء بلوچستان ء راجی آجوتی ء پہ ہچ وڑء Compromise ء تیار نہ بیت۔ قاضی ریاست ء پاد تراپ ء ترسینگ ء ابید آدماں ریاست ء دیم ء چوکوہ ء اوشتات۔ وہدے کہ آئی ء چک کمبر مبارک ء وتی ڈاکٹری ء وانگ سرجم کنت، گڑا آء ہم بلوچ ء ایردستی ء بلوچ ء جنگ ء متاثر کت ء آئی ء ہم پہ وت ہمے راہ گچین کنت۔ قاضی وتی تا مہر بندے ء تہ ء چوش گوش ایت کہ:

ابائے لوگ کساب ء پڑ انت، من ء ٹینگے بہ دے۔ من آئی ء داتگ۔

وہدے کہ ڈاکٹر کمبر مبارک دژ من ء گوں گہگیری کنت، گڑا ریاست مدام مبارک قاضی ء بیہار دنت، بلے آچھر وردی پوشیں ریاست ء کارندگاں چہ نہ ترس ایت۔ ۳۱۰۲ ریاست مبارک قاضی ء لوگ ء بمب تراکے کنت، آئی ء جند ء ہمبرائی ء آئی ء جنکیں چک ء لوگبانک ہم ٹپ بنت۔ بلے انچو ریاست ء زوراکیاں پد ہم آانگت پشت ء نہ کز ایت۔ آانگت وتی لوگ ء سر ء بمب

تراک ء سرء شئیر گوش ایت:

بس همے ڈول بیت

مانہ زانتگ کہ مرگ ء چہ ساری رواں

ساهگانی گناهگار انچوش باں

من کہ چم شانک دات

دیمپہ دروازگاں

هچ ندارگ نگاہانی پیم ء نہ انت

تاک یک نیمگے، هاک یک نیمگے

کانچ یک نیمگے، زندیک نیمگے

دردیک نیمگے، مرگ یک نیمگے

بس همے ڈول بیت

مبارک قاضی نہ تہنا شائے ات بلکیں وتی تہ ء مدام یک سیاسی جہد کارے ات ء ہر کجا کہ بلوچ ء بلوچیت ء ہلاپ ء گپے بوت گڈا قاضی آئی ء پسو ء اوشتاگ ات ء جور جواب ات۔ آئی ء بلوچ چاگرد ء توک ء ہرچ وڈیں ردیں ء دروگیں پندل ء گپانی ہلاپ ء گپ جت۔ ونگڑیں سیاست دان (پارلیمانی سیاست دان)، ونگڑیں ملاء ایدگہ ہر کس کہ بلوچ ء سرزمین سودا جنگ ء ہوار ات آ قاضی ء نشاگ ء ات۔ برے تو دیست کہ قاضی مردماں سیاسی پنت دیگ انت ء برے یکے ء گوں ترندیں لبزاں ایر جنگ انت۔ تو گوشت کن ء کہ آ مدام چو سیاسی جہد کارے ء وتی راج ء سرکل دیگ ء ات۔ بلوچ ڈژمنیں پندلانی ہلاپ ء آئی ء ہروڑیں ترندیں لبز کار مرزکت بلے بلوچ راج

آئی گپ من ات ء زرت پرچاکہ قاضی ء گوں وتی گران کدریں جُہد ء ہر چیز سگ اتگ ات
 ء مھلوک ء تہ ء وت ء منارینگ ات۔ کسے ء گوشت کہ آگنوکے ء وڑوڑیں نام بست بلے وھدے
 ترا گلزمین ء مہر سوار بیت گڑا تو سار نہ بے بلکیں ہمنچو آژنا بے کہ دگراں پہ گنوک گوشگ بے،
 اے ہے بلوچ راج ء درد ء اندوہ ات انت کہ قاضی ء دیم ء دگہ ہیچ نیست ات ابید ء گلزمین ء
 نازینگ ء ہمیشکہ آگوش ایت:

من دانکہ زندگاں ہستایاں بلوچاں نازیناں

سرء اوں گوازیناں

ہے مرد ات کہ وتی گپ ء سرء اوشتاں ء داں ہست ات بلوچ ء بلوچ ء گلزمین نازینت، سر اوں
 گوازینت۔ آئی ء مھلوک ء دلاں جاہ کنگ ات پرچاکہ ہرچ وھد آئی ء بلوچ گلزمین ء گپ جت،
 بلوچ ء توار بوت ء پے بدواہاں جو ریں جوابے ات۔

مبارک قاضی ہما یکیں شاز ات، آئی ء شئیر بلوچ ء ہمک لوگ، ہمک کس ء رسانک بوت انت،
 آئی ء وتی شئیر ہمک لوگاں سرکت انت۔ آیر دستیں بلوچ راج ء مستریں توار ات، پیشکا بلوچ
 مھلوک ء گوں آئی ء مدام مہر ات، آئی ء مدام ازت ء شرپ رست۔ ہمک دیوانانی براہ ات۔
 قاضی ء زند ء آئی ء وہ شازی کتاب چاپ بوتگ، اے کتاب لڑچو اے پیم ء انت۔

• زرنوشت

• شاگ ماں سبزیں ساوڑء

• منی عہد ء غم ء قصہ

• چولاں دریایل داتگ

• ہانی منی ماتیں وطن

- مُرگ پہ کدوہاں پینگ آنت
- جنگل چنچو زیبا آنت
- آپ سہاک ۽ جتگ
- شکلیں جورانی برورد
- گس ۽ واٹر کنگ لوٹاں

قاضی ۽ ہجبروتی شیریں ۽ نیری آزاتی ۽ گپ نہ جت بلکیں آئی ۽ مدام بلوچ ۽ بلوچستان ۽ گپ جت۔
 پیشکا آتی اہد ۽ شتریں جہگیر آت۔ ۶۱ دسمبر ۲۰۲۳ پہ بلوچاں ہماشویں روج ات کہ مبارک
 قاضی ۽ کوڑھیں دنیا لگت۔ اے ہماہ ات کہ بلوچ ۽ ہریتگ ۽ پہ قاضی ۽ ڈیو بالینگ بوت ۽
 آئی ۽ نمیرانی ۽ سرجمیں بلوچ راج موتکی بوت۔ آجس دی رنگ ۽ چہ ماگستا بوت بلے آئی ۽ داتگیں
 فلسفہ داں ابد بلوچ راج ۽ رہشونی ۽ کنان بیت۔

